

سبقت‌گرای

اُستادانه

همانند یک اُستاد یاد بگیرید!

نمونه سوال تالیفی کتاب انقلاب اسلامی دکتر جواد منصوری

تالیف: راضیه هاشمی

فهرست مطالب

۲.....	نمونه سوال بخش اول.....
۴.....	نمونه سوال بخش دوم.....
۷.....	نمونه سوال بخش سوم.....
۱۰.....	نمونه سوال بخش چهارم.....

نمونه سوال بخش اول

۱. اقدامات قوام السلطنه در ابتدای حکومت پهلوی را نام ببرید.

برقراری روابط فعال با آمریکا و واگذاری نفت ایالات شمال به شرکت نفت آمریکایی استاندارد اوپل، که اعتراض شدید شوروی و انگلیس را در پی داشت. سرکوب چندین نهضت مردمی اسلامی به شکلی بی رحمانه، از جمله قیام کلنل محمدتقی پسیان و قیام میرزا کوچک خان جنگلی، لغو حکومت نظامی و اعلام رسمیت حزب کمونیست ایران به رهبری حیدرعمو اوغلی در دی ماه ۱۳۰۰ که باعث برکناری قوام السلطنه از نخست‌وزیری شد.

۲. اقدامات انگلیس به منظور زمینه‌سازی تغییر سلطنت قاجار به پهلوی چه بود؟

عوامل انگلیس اجرای همزمان دو اقدام را در دستور کار خود قرار دادند: از یک سو به وسیله روزنامه نویسان و مزدوران خود در مطبوعات عملکرد خاندان قاجار را افشا و تمامی مصیبت‌های کشور را متوجه شخص احمدشاه کردند. از سوی دیگر با اطلاع از روحیه مذهبی و اعتقادات شیعی مردم به رضاخان دستور داده شد تا برای تظاهر به مسلمانی و عشق به اهل بیت، علاقه به علما و مساجد و مدارس علمیه و تکایا تلاش کند.

۳. سیاست‌های سلطه غرب در زمینه اقتصادی در زمان پهلوی اول را بیان کنید.

گسترش شهرنشینی، اسکان اجباری عشایر، به کارگرفتن مدیران و کارشناسان خارجی، ترویج و تبلیغ زندگی مصرفی، ورود کالاهای خارجی مشلله تولیدات داخلی، افزایش تدریجی وابستگی به نفت، اختصاص درصد بالایی از بودجه دولت در زمینه‌های نظامی و خرید و انباشت سلاح و فقر و فاصله طبقاتی شدید.

۴. مواضع آلمان نسبت به ایران در فاصله دو جنگ جهانی چه بود؟

دولت آلمان با بهره‌گیری از موقعیت ایران و نیاز شدید کشور به کمک‌های فنی و اقتصادی، از سال ۱۳۱۵ گروه‌های مختلفی را به ایران اعزام کرد. دولت آلمان با تأکید بر نژاد مشترک آریا و هدف یکسان هر دو دولت در مبارزه با کمونیسم و امپریالیسم و تشویق دولت در به کار بردن کلمه ایران، محبوبیت بسیاری در ایران به دست آورد.

۵. عوامل تیرگی و سردی روابط ایران و روسیه پس از انقلاب ۱۹۱۷ روسیه را بیان کنید.

از جمله عوامل تیرگی و سردی روابط دو دولت فعالیت‌های زیرزمینی و تبلیغ کمونیسم در ایران بود. پس از افشاگری یکی از جاسوسان، رضاخان بسیار خشمگین شد و دستورات حادی برای برخورد با عوامل شوروی صادر کرد و تعداد بسیاری از کمونیست‌ها دستگیر شدند و تا زمان سقوط او در زندان

بودند. شوروی در سال ۱۳۱۷ حدود سه هزار و پانصد نفر از مهاجران ایرانی مقیم قفقاز را اخراج کرد که تیرگی بیشتر روابط دو کشور را در پی داشت.

۶. نحوه سلطنت شاهان قاجار را توضیح دهید.

شاهان ناتوان و بی‌صلاحیت قاجار بدون توجه به واقعیت‌های کشور و سیر تحولات جهان اداره حکومت را به دست داشتند در حالی که بسیاری از وقت خود را در شکار و عیش و نوش در حرمسراها می‌گذراندند. بخش‌هایی از سرزمین ایران در این دوران از دست رفت.

۷. مساحت ایران را در ابتدا و پایان حکومت قاجار مقایسه کنید.

مساحت کل کشور در پایان سلطنت قاجار، حدود نصف مساحت آن در ابتدای حکومت این خاندان بود. از دست رفتن عمان و ۱۰۳ جزیره در خلیج فارس، جدا شدن قفقاز و نیمی از آذربایجان، هرات، ترکمنستان و بخشی از بلوچستان، از جمله خیانت‌های انجام شده در این دوره بوده است.

۸. عوامل زمینه‌ساز قیام‌های مردمی به ویژه جنبش مشروطیت چه بود؟

تشدید فقر، فساد، اعتیاد به تریاک و وابستگی و سلطه کامل استعمار، زمینه‌ساز قیام مردم برای ایجاد تحول شد. گفتمان غالب در قیام عدالت‌خواهی، قانون‌طلبی و نفی سلطه بیگانگان بود.

۹. آثار شکست جنبش مشروطیت را نام ببرید.

شکست جنبش، زمینه‌ساز هرج و مرج داخلی، تجزیه کشور و تشدید فقر و بالاخره کودتای انگلیسی و روی کار آمدن رضاخان و سلطنت پهلوی گردید.

۱۰. عملکرد حکومت کودتایی پهلوی اول را توضیح دهید.

حاکمیت شبه مدرنیستی و سلطه غرب، به ویژه انگلیس با هدف اسلام زدایی، از بین بردن ساختارهای ارزشی و سنتی، وابسته کردن کامل کشور و متلاشی کردن زیرساخت‌های اقتصاد ملی، احیای ایران باستان و ترویج شاه پرستی برای مقابله با اسلام، بخشی از عملکرد این دوران بود.

نمونه سوال بخش دوم

۱. مواضع دولت‌های استعمارگر و حکومت‌های وابسته به آنان چیست؟

دولت‌های استعماری بدون توجه به استقلال، حق حاکمیت و تمامیت ارضی کشورهای دیگر و تنها بر اساس منافع و مصالح خودشان با آنها برخورد می‌کنند. دولت‌های وابسته و ضد مردمی نظیر خاندان پهلوی که پایگاه مردمی و بومی ندارند در واقع مجریان اراده و فرمان‌های قدرت‌های استکباری هستند. این گونه حکومت‌ها یا با کودتا، نظیر کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹، یا از طریق نفوذ در دستگاه‌های حکومتی به قدرت می‌رسند و هیچ‌گاه مورد حمایت مردم نیستند و در مقابل تهدیدات آسیب‌پذیر و در صورت تعارض با منافع دولت استعماری سریعاً سرنگون می‌شوند و کشور دچار هرج و مرج و یا اشغال می‌شود.

۲. اثرات سیاست‌های شبه مدرنیستی دوران پهلوی را بیان کنید.

سیاست‌های شبه مدرنیستی دوران پهلوی که عوامل وابسته و روشنفکران مرعوب و تسلیم آن را به اجرا در می‌آوردند، پی‌آمدها و آثار زیانباری برای کشور داشت از جمله وابستگی، عقب ماندگی، انحطاط فرهنگی و اخلاقی، که جبران آنها نیازمند مدت زمان طولانی است.

۳. ادامه سلطه پس از سقوط رضاخان چگونه بود؟

اشغالگران سه گزینه اعلام جمهوری، ادامه سلطنت پهلوی و بازگشت خاندان قاجار را بررسی کردند. سرانجام با دخالت فروغی و وابسته اطلاعاتی سفارت انگلیس، تداوم سلطنت پهلوی به دست محمد رضا، فرزند ارشد رضاشاه مورد تأیید و تصویب متفقین قرار گرفت چرا که اولاً جوان و بی تجربه بود و ثانیاً سلطنت خود را مدیون انگلیس می‌دانست و در سرسپردگی و وابستگی چون و چرایی نداشت.

۴. اقدامات مبارزان مسلمان را پس از خروج متفقین از ایران به طور خلاصه شرح دهید.

تربیت نیروهای مذهبی؛ در شرایط نیاز دولت به فعالیت مذهبی برای مقابله با کمونیسم و مهم‌تر از آن، جلب رضایت مردم برای تحکیم و تثبیت موقعیت رژیم سلطنتی نیروهای مذهبی علاوه بر بازگرداندن و تقویت حوزه‌ها اقدام به تأسیس مدارس اسلامی و انجمن‌های گوناگون کردند. مبارزه با کمونیسم؛ مبارزه با مارکسیسم و نفوذ شوروی در دوران ۳۷ ساله پهلوی دوم، خواست مشترک رژیم و نیروهای مذهبی با انگیزه‌ها و شیوه‌های متفاوت بود. مبارزان غالباً در شکل نقد، تبیین و آموزش مبانی دینی، چاپ و انتشار کتاب با مارکسیسم مقابله کردند. مقابله با جریان‌های فاسد؛ نیروهای مبارز مذهبی از ابتدای دهه ۱۳۲۰ با جریان‌های فکری، فرهنگی و دینی منحرف و فاسد در اشکال مختلف درگیری و چالش داشتند. مقابله مکتوب و شفاهی، فردی و تشکیلاتی با جریان مشکوک و منحرف

